

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΕΝΑΣ ΚΟΥΡΕΥΣ-ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ

Ο Πανάγος Μελισσιώτης και η μυθιστορηματική ζωή του. Πώς έγραψε «Χαΐδω τη Λυγερή». Ο Πανάγος... καλογεροπαίδι ! Αντάρτης στην Ήπειρο. Διευθυντής του κουρείου «Αψε — Σβύσος». Φίλος του «Ραμπάγα». Χορευτάρης στα έργα του Αντωνιάδη ! Η πρώτη της «Χαΐδω». Ένα νόστιμο ανέκδοτο του Μελισσιώτη κλπ. κλπ.

Όταν ένα βράδυ του 1904 διεδόθη στας Αθήνας ότι απέθανε ο διευθυντής του παρά την Όμοιοιαν κουρείου «Αψε-Σβύσος», δέν έθρηνησαν μόνο οι κουρείς της πρωτεύουσας ένα συνάδελφό τους. Οι δραματικοί συγγραφείς έκλαψαν επίσης ένα όμοτεχνο, και το μεγάλο κοινό, που είχε συνηθίσει με τὰ δραματικά έργα του Πανάγου Μελισσιώτη, συνώδευσε με αληθινή θλίψη στον τάφο το δημοφιλή συγγραφέα της «Χαΐδω» και της «Θυμολίας της Γαλαξειδιώτισσας».

Ο Μελισσιώτης ήταν γινόμενος στη ζωή του Νεοελληνικού Θεάτρου—τύπος ιδιορρυθμότητας του οποίου η ζωή έχει και μυθιστορηματικές περιπέτειες.

Γεννήθηκε κοντά στο Αίγιο κατά το 1854. Οι γονείς του ούτε για το περὶ επάγγελμα του Φίγκαρο τὸν προφώριζαν, ούτε βέβαια για τη λογοταξία. Ο πατέρας του ήταν άρροφύλακας, οικογενειάρχης φτωχός, και πέθανε τρία χρόνια μετά τη γέννησι του Πανάγου. Η μητέρα του η Δημητρούλα κράτησε το όρφανό της τρία χρόνια ακόμη κοντά της, αλλά μη μπορώντας να το θρῆψη, το έστειλε στο θέτο του Δαμιασκηνό, ηγούμενο της γειτονικής Μονής ὁ Μέγας Ταξιδάρχης.

Στο μοναστήρι ὁ μικρός Πανάγος ανακρίθηκε να γράψῃ τῆ φουστανελλίστικα του, να φορέσῃ ράσο, να γίνῃ καλογεροπαίδι και να ὑπορσῆ τὸς καλοήρουν. Ο μικρός όμως είχε ψυχὴ μέσα του, ἀγαπούσε τα ρουὰ, τὴς στάνες, τὰ τραγούδια, τὴς ελεγίες. Βεβήγηκε ἐκεῖ κ' ἕνας χριστιανός καλόγερος, ὁ πάτερ Αυθέντιος, και ἀνάλαβε να διδάξῃ τὸ καλογεροπαίδι λίγα κολυδογράμματα, ἦρουν τὸν Οὐκτάχο, τὸ Φαλτήρι και τὰ τοιαῦτα. Παρατηρήθη ὁμως ὅτι ὁ μικρός Πανάγος συχνὰ χανόταν ἀπὸ τὸ μοναστήρι για πολλές ὥρες και καμνὰ φορά ἀπουσίαζε και τὴ νύχτα. Ο κύριος ἱεὸς του δέν ἀργῆσε να μάθῃ ὅτι ὁ ἀτίθασος Πανάγος ἐπιγίαινε στὴς γύρω στάνες να κἀνῃ συντροφιά με τὸς τοσπάνιδες και με τὸς τυροκόμους, να τραγουδῆσῃ και να χορεύῃ μαζί τους σάν παιδί της φύσης.

Ο ἡγούμενος ἤθιμος και τὸν έστειλε πίσω στὴ μάνα του. Ἡ κυρὰ Δημητρούλα τὸν έβαλε ὑπερῆχῃ στὸ σπίτι ἑνὸς δασκάλου στο Αίγιο, τοῦ Γ. Γουαννίδου. Ο μικρός σκέφτηκε και εἶπε : «Έδω τούλάχιστον ἴα μακάθιν γραμματα». Ἀλλ' ὁ δάσκαλος τὸν έδωξε να κἀνῃ τὴς πὸς βρατεῖες δουλειές του σπιτιοῦ, τὸν έδινε λίγο φῶμα και περισσότερες βουλές. Ο καυθίμος ὁ Πανάγος έβλεπε τὰ παιδιὰ πὸς πηγαίνανε σχολεῖο και λαχτάριζε ἢ καρδιά του ἀπὸ τὴ γῆλεια. Στὸ τέλος ἀγῆλασε τὸ δάσκαλο και μπῆκε μαθητεύσοντας ὁ ἕνα κουρείο, στο Αίγιο. Ἀφοῦ έβριθε κἀμπος τὴν τέχνη του Βαλκιδιό, ταξιδεύθηκε στας Πάτρας και μπῆκε ὁ καλὸ κουρείο, ὅπου έμεινε ὡς τὸ 1876. Τὴρα ποθοῦς πιά ἀνοχτὸν ὀρίζοντα. Έρχεται λοιπὸν στας Αθήνας και προσλαμβάνεται ὑπάλληλος στο καλύτερο κομωτήριο της ἐποχῆς, στοῦ Γεωργαντά. Γρήγορα έγεινε δημοφιλῆς στοὺς κόκλους τὸν κομφομένον πὸς ἡμεῖαν καλλιτεχνική περιποίησι τὴς μαφαλῆς του. Καὶ ὁ Πανάγος φῆλανε τὸν ἀνερωτῆ, για τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνι μισὸ τὸν 250 δραχμῶν τὸ μῆνα !

Με τὸν καιρὸ, οἱ φίλοι του τὸν ρωτοῦν να κἀνῃ δικὸ του κατάστημα, τὸ ὅποιον έκανε χρυσὴ δουλειῆς. Έρχεται ὁμως τὸ 1878 με τὸ μεγάλο Ρωσοτουρκικὸ πόλεμο. Ἐπαναστασις ἀνάβει στὴ σκλαβομνή Ήπειροθεσσαλία.

Πατριωτικὸς πυρετὸς φλογίζει τὸς Ἑλληνας, τὸ «Μαῦρη εἰν' ἢ νύχτα στὰ ρουὰ» ἀνιγῆει στὸς ὀρους τὸν Ἀἰγών, ὅπου κεντρίζονται σφαιρικά ἀνταρτικά και ἐκφώνονται ἐθνικοσώθεις λόγοι. Ο Μελισσιώτης ξεκάνει ἀμέσως τὸ κουρείο του, φορεῖ φουστανελλά, γράφεται στο σῶμα τοῦ ὀπλαρχηγοῦ Τάχη Ζήκου, και ὀπλισμένος σάν ἀσπυκός, πηγαίνει μαζί του στὴν ἐπαναστατημένη χώρα. Εἶνε 24 ἐτὼν τὴρα ὁ Πανάγος, με ἀθλητικὸ κορμὶ, ἀνδρική ὀμορφιά του, λάμπουσα νεότητα... Εἶνε τὸ πρωτοαλληκαρο τοῦ καπετάν Ζήκου. Τραγουδεῖ ἱθαμνίστικα τὰ κλέφτικα τραγούδια, αὐτοσχεδιάζει δικὰ του χορευεῖς και μάχεται με ἡρωισμό και αὐτοθυσία. Όλοι τὸν ἱθαμνίζουν, και ὅταν πληθύνεται στὴ μάχη τοῦ Δημηρίου, τὸν περιποιούνται σάν ἀδελφὸ και λαχταροῦν για τὴ ζωή του.

Ο Πανάγος γιαντρέφεται, ἢ Ἐπαναστασις τελειώνει, και ὁ ἦρος μας ξεαναγορίζει στας Αθήνας. Έχει φυλάξει καλὰ τὸ κομψοδέμα του και ἀνοχτῆ καλλιτεχνικὸτα κουρείο, με πελάτες τὸς ἡθοποιὺς της ἐποχῆς, τὸς συγγραφεῖς, τὸς δημοσιογράφους κλπ. Πρῶτος και καλλίτερος πελάτης του ὁ δειννοσῶς συντάκτης τοῦ «Ραμπάγα» Κλεάνθης Τριαντάφυλλος, ὁ ὅποιος γίνετα και ἀνάδοχος τοῦ κουρείου. Τὸ νέο κατάστημα ὀνομάζεται κομψοδὸς «Α ψ ε Σ β ο σ ε» ! Ο τίτλος ἐπιδοκιμάζεται ἀπὸ τὴν κοινὴ γνώμη και ὁ Μελισσιώτης ἐργάζεται καλὰ.

Κανένα ὁμως βράδυ δέν λείπει ἀπὸ τὸ θέατρο. Πρωτὰ τὰ σαβάρ' έργα, τὰ ὅποια παρακολουθεῖ με ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον. Έξαφνα κατά τὸ 1892, ἕνα ἀπροσδόκητο γεγονός, έρχεται να σμειώσῃ σταθμὸ στὴ ζωή του και να

ἐπινησίη ἄλλες μουσικὲς δυνάμεις της ψυχῆς του. Ἐρωτεύεται με πάθος μιὰ χαρισμένη κόρη τοῦ Αἰγιο, τὴ Μαρία Καρανασοπούλου. Ἡ Μαρία ἀνταποκρίνεται στο αἰσθημα τοῦ Πανάγου και ὁ ἔρωθ τὸν παίρνει περιπέτειες Μαρίου και Τίτικας. Γίνετα ἀρραβῶνας, γρήγορα ὁμως διαλύεται, κατ' ἀπαίτησιν τὸν ἀδελφῶν της κόρης και ἀπὸ παρεγγῆσι. Ἀλλὰ ἢ Μαρία και ὁ Πανάγος λατρεύονται, και ὀρίζονται ἢ να μείνουν ἀγαμοὶ ἢ να συνδέθουν μιὰ μέρα !

Με τὴν καρδιά πληγωμένη ὁ Πανάγος μονολογεῖ τὴν αἰσθηματικὴ του ἀτυχία σὲ στίχους, ἀγῆνει τὸς πελάτες του μισοθρημένους και τρέχει στο «εἰδιότερο» να γράφῃ τὸς στίχους του ὁ ἕνα κατάστιχο ἐμπνεταῖς και... γράφει τὴ «Χαΐδω τη Λυγερή» ! Εἶνε ἢ ἱστορία τοῦ ἔρωτος του, ὄρθμα τρίπρακτο με πολλές ἀνορθογραφίες ἀλλὰ και με πολὺ αἰσθημα. Ο κ. Νικ. Λάσκαρης τὸν ἐγνώρισε ἀπὸ κοντὰ τὸν Πανάγο Μελισσιώτη, γράφει σχετικῶς τὰ ἑξῆς :

«Ὅχι μόνον τὸς κανόνες της δραματικῆς τέχνης δέν ἐγνώριζεν ὁ Μελισσιώτης, ὅταν έγραφε τὴ Χαΐδω του, ἀλλ' οὔτε πὸς διακρίεται ἐν θεατρικὸν ἔργον εἰς πράξεις και εἰς σκηνάς. Περιεργείας χάριν παραθέτουμε μέρος τοῦ χειρογράφου του.» Ἰδὸ τὸ ἀπόσπασμα με τὴς ἀνορθογραφίες του :

«Χαΐδω ἢ λυγερή—παινεῖ ἢ Χαΐδω στὴ σκηνή και τραγουδῶν. Στὰς περὶδοκῆδὰ μου κτλ. ἴσταντο λίγα ἴνα κἀνῃ και φωνίξει τὸν πατέρα της ὁ ἤθιμος της φωνίξει ἀπὸ μέσα, ὄσταν παινεῖ ὁ Νάκος και της λέει (ἔπειτα διάλογος Νάκου και Χαΐδω). Έδω παινεῖ ὁ ἤθιμος μιὰ γαβῆ κτλ. Ἀφοῦ αὐτὸ τὸ τραγούδι τὸν ἰάνοσ πέρτει ἢ σκηνή...»

Ἀμα ὁ ἐμπνευσμένος κουρεῖς ἐτελείωσε τὸ ἔργο του—για τὸ ὅποιον χρειαστικῆς 15 μέρες—δέν ἤξερα και ὁ ἴδιος ἄν εἶνε ὄρθμα, εἰδὲ ὄρθμῃ ἢ τραγωδία ! Τρέχει ὁμως ὡς μινόμενος ὁ τὸν πελάτη του, συγγραφέα ἐκατοσῶδους τραγωδιῶν, Ἀντωνιάδη με τὸν ὅποιον εἶχε στενὴ φιλία, καθὼς ὁ Πανάγος ἔξωρος χορευτῆς, εἶχε χορευεῖς σὲ πολλά Ἑλληνικά ἔργα τοῦ γηραιοῦ συγγραφέου. Ο Ἀντωνιάδης ἐτάξανε τὸ ἔργο και τάχως. Συνεδούλησε τὸν Πανάγο να παραστήσῃ τὸ ἔργο και μάλιστα συγκαίνιμος τὸ εἶπε :

—Αὐτὸ, Πανάγο μου, εἶνε ἀριστοτέγγημα !

Ἡ 23η Σεπτεμβρίου 1899 ἴα μείνῃ ἱστορικὴ στα χρονικά τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου. Ο «Πανελλήνιος ἤθιμος» εἶνε ἀναγγεῖλαι ὅτι ἴα ἐπαιξε ἔργο τοῦ ἡρωικοῦ φιλοσοφικοῦ κουρείου κ. Πανάγου Μελισσιώτου τὴν «Χαΐδω τη Λυγερή». Τὸ θεάτρο «Όμοιοιαν» της ὁδοῦ Σταδίου ἐγῆμιε ἀπὸ κόσμο πολὺ και εὐθιμο, ρέκαιο ἐκ τὸν προτέρων ὅτι ἴα διασκοδῆξε με ἕνα «κουρευτικὸ ὄρθμα» ὅπως ἔλεγον. Οἱ περισσότεροι ἐτοίμαζαν τὸ μαξιλάρι τους και ἀκόνιζαν τὴν ὀρεξί τους «για τὸ γῆντι».

Ἐπὶ τέλος ἢ ἀλλοῖα σκηνώνεται. Οἱ πρώτοι στίχοι (ὁ διάλογος τοῦ γέρο-ἤθιμου και της Χαΐδω) πέφτουν σὰ βόμβα στοὺς ἀκροατῆς και τὸς κερῶνουν ἀναυδὸς στα καθίσματά τους. Τὴν εἰρωνική, εὐθιμη διαδέχεται ἀμέσως ἄλλο αἰσθημα, μιὰ ἀπορία φανερὴ στα πρόσωπα τὸν θεατῶν, ἢ ὅποια σιγὰ-σιγὰ ἐπιτείνεται ὁ ἔκπληξι, σὲ ἐθνικοσώθεις ἀκράτητος, ὅσο προχωρεῖ ἢ παράστασις.

Καθὼς βιγνέτα ὁ κ. Λάσκαρης, ἢ ἐκπληξις τοῦ κόσμου ἐκερῶσῃ ὅταν, μετὰ τὴν πρώτη σκηνή, τὴ ζωντανὴ και φυσικωτάτη, ἀκολούθησε ὁ ἐρωτικὸς διάλογος της Χαΐδω και τοῦ Νάκου, ἀπροσποίητος, ἀδίστατος, γεμάτος ἀγροστικὸ αἰσθημα και χάρι. Ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκεῖνη ὁ κουρεῖς-συγγραφεῖς εἶνε σύσσωμο τὸ ἀκροατήριο με τὸ μέρος του, ἐκτὸς ἐννοσῆται, τὸν ἔξ ἐπαγγέλλεματος δραματικὸν συγγραφέων οἱ ὅποιοι ἐτρωγονταν ἀπὸ κρυφὸ φῆλον. Σωστή φρονεῖται, ὁμως, κατέλαβε τὸ ἀκροατήριο ὅταν στὴν τετάρτη σκηνή τοῦ εἰδουλλοῦ φανερωθήκε στὴ σκηνή ὁ ἴδιος ὁ ποιητῆς στο ρόλο τοῦ Πάνου, ἐξαδέλφου τοῦ Νάκου ! Ἡ ἄλλα χειροκροτημάτων ἐσῆκασε τὸς πρώτους στίχους τοῦ φουστανελλοφόρου ποιητοῦ. Τὸ θεάτρο ἐσάετο ὀλόκληρο και ἐπὶ πέντε λεπτά της ὄρας ἢ παράστασις διεκρίθη ἀπὸ τὴς ζυτωκραυγῆς και τὸς ἀλαλαγμοῦ τοῦ ἐθνικοσώθεις κόσμου ! Ζωηρότερες ἀκόμη ἐπανεληφῆσαν ἢ ἐκδηλώσεις αὐτῆς στο τέλος της πρώτης πράξεως. Καὶ ὅταν ἔπεισε ἢ ἀλλοῖα, ὁ συγγραφεῖς ἐκλήθη πολλές φορές στὴ σκηνή.

Ἡ ἀκούσθητες δύο πράξεις τοῦ δραματικοῦ εἰδουλλοῦ κατέπληξαν τὸς θεατῆς, οἱ ὅποιοι με ἀπορία και ἐκπληξι ρωτοῦσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο ἄν σῶματι ἦσαν ἔργον τοῦ λάλοῦ Μελισσιώτου ἢ τὰ τὸ ὄνομα τοῦ ἄξῆστον κονογος ὑπεκρίτετο ἄλλος τις. Ἀλλὰ τὸ πῶμα ἐβεβαιώθη και ὁ Πανάγος μετὰ τὸ τέλος της παραστάσεως ἀπεθεοδῆ.

Και ὁ Νικ. Λάσκαρης προσθέτει : «Ἀπερχόμενοι τοῦ θεάτρου οἱ θεαταὶ διήμευον τὰς κρίσεις των, αἵτινες εἶχαν ὡς ἐπωδὸν : «Καλὰ τὰ κατῆρουν ὁ καῖμένος !» Ἐβριναν,βλέ-

ΤΟΥ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΟΥ Α. ΣΧΟΛ

Η ΑΝΑΠΟΔΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Συνεχίζουμε σήμερα τις εξηγήσεις παρατηρήσεις του εθνικογράφου Αθηλιανού Σχολ, για τις αναποδιές της ζωής. Να λοιπόν μερικές αναποδιές ακόμη :

— Να είσθε χορογράφος μιάς εφημερίδος, να παίρνετε ένα φύλλο για να βρείτε κυριμά περίοχη είδηση που να σας χορημεύσει ως θέμα του χορογραφημάτος σας, να διαβάσετε προσεκτικά τις τρεις σελίδες και εάν φθάνετε στην τετάρτη, να αντιλαμβάνεσθε ότι το φύλλο αυτό είναι... της περασμένης εβδομάδος !

— Να βάζετε ένα γογγύμα «λείπει» στην τσέπη του σακκακιού σας και να το βρίζετε, ανέπαφο, μετά... ένα μήνα !

— Να μοιάζετε καταπληκτικά με κάποιον κύριο που μεταπολιτεύηκε δημοσίη και νάντιλαμπάνεσθε στο δρόμο τον κόσμο να σας πέρνει γι' αυτόν και να σας κοιτάξη ειρωνικά !

— Να διαβάσετε στην «Γλενταία Ώρα» μιάς εφημερίδος ότι εδραπέυεος κάποιος κατάδικος των κατήγων, τον όποιον είχατε καταδικάσει ως ένοχος και ο όποιος μετά την απαγγελία της αποφάσεως σας είχε φωνάξει μές στο δικαστήριο : « Ένοια σου και τίς ε' κδικηθώ έσένα ! »

— Να έχετε προσκληθή σέ δείπνο από μιά πλουσία Αμερικανίδα. Να πηγαίνετε και να μη συναντάτε παρά πρόσωπα άγνωστα, που μιλόυν

μόνο άγγλικά από τα όποια δέν οξαμιάζετε γού. Να προμηνέτε με άγωνία και με τα μάτια στηλωμένα στην πόρτα να έλθη ο φίλος σας που σας έ- σούτησε στην οικοδέσποινα και να μαθαίνετε ξαφνικά από αυτήν ότι ο φίλος σας της έτηλεφώνησε πως του έτυχε κάποια οπουδια έψάθεισε ή όποια τον αγαπάει να μη λάβη μέρος στο δείπνο!...

— Νι κατορθώνετε να ουτηθήτε με μιά ή-θοποιό, την όποια θανατάζει και να της κάνετε ζουσι; να το έχετε, τον παρηγορικό της μεγαλτε-ρας της άυτιπάλου !

— Να χάσετε έκαστο ναπολόνημα στα χαστιά, κι όταν οηκοδηίτε από το τραπέζι να δέξεσθε παρηγοριές από έναν εύγενότατο κύριο, ο όποιος, με τις άποδεικνύει τεταγογονικότατα ότι αν πι'ζατε διαφορετικά απ' ό,τι πα'ζατε, θα κερδιζατε άντι να χά-στε.

— Να βρίζεσθε έλο την άπληή κατασχεοεος και να περνάτε τή βραδιά σας σ' ένα σαλόνι, όπου κάποιος χορηματιότης προσπαθεί να σας άποδειξη ότι, αν άγοράσετε Ρωσοική Ράνια θα κερδίσετε έκαστο χιλιάδες φράγκα μές στο νερό !

— Να όνομάζεσθε Ντουραντέν, να άποφασίσετε να δώσετε 500 φράγκα ύπερ κάποιου φιλανθρωπι-κού σκοπού για να έσασφαλίστε μερικές ψήφοις στις προσχετές εκλογές και την άλλη μέρα να διαβάζετε σ' όλες τις εφη-μερίδες στη στήλη των φιλανθρωπικών συνδρομών :

«Μπουμανσέν : 500 φράγκα».

Α. Σχολ

..... πετα, την «Χάϊθω» ως έργον μαρμαρπέρη ! Και όμως τό έργον του Με-λισσιώτου ήτο άνώτερον τούτων κρίσεων».

Πώς με όλη την έλλειψη θεατρικής μορφώσεως, κατώφηνος ο ά-πλοϊκός κούρεψ να παρουσιάση έργο τόσο ελπρόσωπο, όστε και ο φίλος ήξερε να πη. "Όταν τον έρωτούσαν, έλεγε : «Νά, έτσι μοδθη, έτσι τόνραχα ! » Και για πολλές ήμέρες, ύστερ' από την παράστασι της Χάϊθως, τό όνομα του Πανάγου Μελισσιώτη έγέμιζε τις στήλες όλων των Αθηναϊκών εφημερίδων. Κρίσεις μακροσκελείς, σκιαγραφής καλλιτεχνικές, συνεντεύξεις με τόν συγγραφέα, άρθρα, αρθρολόγια, πλα-γιοτίτλα, μπήχαν σέ άνέρχει. 'Ο Πανάγος ήταν πιά φημισμένος και ένδοξος. Έν τούτοις δέν περηφανεύηκα. Έξαικολούθησε να κουρευή τους πελάτες του όπως πρώτα, να καταγίνεται σέ έφευράσεις άντι-πιτωρικών ύγρών και φαρμάκων κατά της τριχοπτώσεως ! 'Ο θεαμάτιος αυτός Πανάγος έγεινε τό καύχημα των κούρεων και ή φούρα των θεατρικών συγγραφέων της έποχής του, οι όποιοι δέν μπορούσαν να χωνάψουν ότι ένας μαρμαρπέρης τους έβαλε τα γυαλιά ! Χαρακτηρι-στικό με τα παραπάνω είναι τό ακλόουθο άνάκδοτο :

Άγες ήμέρες μετά την παράστασι της «Χάϊθως» του, ο Μελισσιώ-της συνήνησε στο θεάτρο ένα λόγο και κριτικό και ήθέλησε έμπι-στευτικώς να μάθη τή γνώμη του.

- Πώς σου έβάνη ή «Χάϊθω» μου ; τόν έρώτησε.
- 'Ο κριτικός άρχισε να σοβαρεύεται :
- Νά σου πώ, Πανάγο μου, του λέει, τή βρισκα πολύ ω χ ρ η.
- Τί λές, άδερφέ, έρώνησε ο έξ'επνος μαρμαρπέρης προσποούμενος ότι δέν έκατάλαβε, ή «Χάϊθω» μου όχηρή ! Μα δέν την είδες ποί ήταν κόκκινη σάν παπαρούνα ;
- Γότερα δέν έχει και την άπαιτουμένην οικονομία...
- Α, δέ ή ά πρόσεξες, φαίνεται, φίλε μου, έγώ τή Χάϊθω μου την έχω και οικονομία και νοικοκυρά !
- Γότερα, τί να σου πώ !... Σου λείπει και ή τέχνη...
- Τέχνη λές : "Ελα αύριο να σέ ζουρίσω να δής τί τέχνη έχω !

Τότε πιά ο κριτικός έκατάλαβε ότι ο Πανάγος τόν έσορόϊδενε, κατάθασε τό κεφάλι και έφυγε, ένθ' ο κούρεψ ξεκαρδιζόταν από τα γέλοια.

Στό άλλο φύλλο ή ά διηγηθήομε μερικά από τα ώραιότερα άνάκδοτα του παραδόξου αυτού άνθρώπου, καθώς και την περι-εργη συνέχεια του έρωτός του με τή Μαρία.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

Άπάνω στη γλυκερά θορία σου έκείνη μαγευτική γλωμάδα είνε χυμνήη Στά φρούδια και στά χείλη είνε γραιμένη άγνη της καρθενιάς ταπεινοσύνη.

Ό στοχασμός την κεφαλή σου κλίνει κι ή ψυχή σου με σέ μονάχη ζορνει, κι αν σημάσηε τό μάτι αυτού προβαίνει Άγγέλου άγάπη κι ούρανο γαλήνη.

Άν περπατήσ, τό μάτι έρωτεμένο εις όλα τά γλυκά κινήματά σου της ψυχής τό γλυκόγελο γροφίζει.

Και αν στα χείλη φωνή στείλ' ή καρδιά σου δροσιά παρηγορίας αυτή ραντίζει Μέσα σε κάθε στήθος πονεμένο.

Ίάκωβος Πολυλάς

ΔΕ ΓΥΡΕΥΩ ΞΕΝΟ...

Δέ γυρεύω ξένο, δέ ρωτάω κρυφό, δέ γυρεύω χάρη. Κάτι μόνον πάρε, μες απ' την ψυχή κάτι μόνον πάρε.

Και δέν ήταν ούτε ζωτικά και δέν ήταν χέρια, Κ' ήταν ένα βράδυ ποταίζαν θολά στο γαλό τάστεια.

Κ' ήσθ' ένας άγέρας, κ' ήσθ' ένας βοιάς κ' ήσθ' ένα σνοτάδι, — 'Ω άδερφή, χαμένο κάποιου θησαυρό που θρηνούμε όμάδι.

Μες στο κήμα άνοίγει δρόμο μυστικό δειχνει τό φεγγάρι... Κάτι μόνον πάρε, μες απ' την ψυχή κάτι μόνον πάρε.

(« Έλεγκεια και Ειδύλλια »)

Κ. Χατζόπουλος

Η ΠΕΡΔΙΚΕΣ

Από πέρδικες ζωγραφιστές, ζευγάρι ζηλιένο Ζούσαν σ' άπάτηλο βουνό, σε μιά ψηλή ραχούλα. Είχαν και δύο μικρά πουλιά, δύο πλουμιστά περδίκια, Κουρά τα βγάζαν στη βοση, κρυφά την κρύα βούση, Μην τύχη και τα ιδη άητός, μην ταύρη τό γροάκι, Πούταν μικρή ή φτερούγα τους, κι ανήξερως, ο νούς τους. Μιά μέρα κει που γύριζαν κ' έκει που έρσοζούσαν, Τισιος άητού τό τρούμα και σοροπισθήκαν όλα, Κι άλλο πήρε τα άνάπλανα, άλλο τα χοροφούνια, Κ' ένα, τό μεγαλύτερο, έχάθησε στα ξένα, Κ' έμειν' ή μάνα μοναχή με τα μικρά περδίκια.

Δ. Βερναρδάκης

ΕΡΩΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ή χθεσινή μαζί σου τσαζωμάρα μ' έκαμε τή ζωή να βραδύθ και μοδθη και στο νού να σνοτωθώ, χωρίς ν' άκούσω στην καρδιά τρεμιά... Κ' είλα : στον τάφο δέν είνε λαχάρα ! Και πήρα τό ζουράφι να φασώ, και τό 'χα νάν το χώσω στο λαμό, για να τελειώση κάθε φαμωρία... Μα δέν ήξερω πώς και τί και ποίο, κι άντις να κάμω τέτοια άντραγαδιά έβρίστηκα με μιά νά ζουρίστω... κ' έτόπασε και τούτη ή τριζυμία. κι άντις να μ' άγορικήσεις σνοτωμένους, θάρτω να με φιλήσης ζουρισμένους !

Μικέλης Άβλιχος

ΓΝΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Εκείνο που κάνει τις περισσότερες γυναίκες να μη πέρουν πολύ στο σοβάρα τή φίλια είνε τό ότι αυτή τους φαίνεται άνοστη διαν έχον ρούσει τόν έρωτα.

Η ευτυχία στον έρωτα είνε ν' αγαπή κανεις και είμαστε πιο ευτυχημένοι για την άγάπη που αισθανόμεθα έμεις οι ίδιοι, παρά για κείνη που μας δίνουν.